

Підсекція «Метрологія та інформаційно-вимірювальні технології»

УДК 621.182

ОСОБЛИВОСТІ МЕТРОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Студ. О.О. Дзюба, гр. МгМВТ-16
Науковий керівник проф. М.А. Зенкін
Київський національний університет технологій та дизайну

Метою роботи є дослідження ефективності метрологічного забезпечення джерел альтернативної енергії

Завдання роботи є:

- аналіз метрологічного забезпечення альтернативних джерел енергії;
- визначення метрологічного забезпечення системи моніторингу альтернативних джерел енергії;
- визначення доцільності впровадження системи моніторингу джерел альтернативної енергії.

Об'єктом дослідження є підвищення ефективності альтернативних джерел енергії.

Предметом дослідження є методи вдосконалення метрологічного забезпечення альтернативних джерел енергії.

Наукова новизна:

- розроблено метрологічне забезпечення системи моніторингу альтернативних джерел енергії;
- вдосконалено системи моніторингу альтернативних джерел енергії та перехід до моніторингу гібридних систем альтернативних джерел енергії.

Методи та засоби дослідження. При виконання дослідження використовувалися літературні джерела, експериментальні дані та розрахунки, а також дослідження процесів шляхом створення математичних моделей. Математичне моделювання здійснювалося з використанням програмного забезпечення Mathcad, проводилися чисельна і графічна обробка результатів математичних досліджень.

Практичне значення. Застосування сучасного метрологічного забезпечення альтернативних джерел альтернативної енергії дозволить своєчасно отримувати інформацію для здійснення контролю системи моніторингу альтернативних джерел енергії.

Результати дослідження. До терміну «альтернативна енергетика» входить 4 елементи: — відновлювані джерела енергії (ВДЕ) — сонячна вітрова, геотермальна та гідравлічна енергії, біомаса, низькопотенційне тепло землі, води, повітря; — вторинні ВДЕ — тверді побутові відходи, тепло промислових і побутових стоків, тепло і газ вентиляції; — нетрадиційні технології використання невідновлюваних і відновлюваних джерел енергії — воднева енергетика, мікроуголь, турбіни в малій енергетиці, газифікація і піроліз, каталітичні методи спалювання і переробки органічного палива, синтетичне паливо; — енергетичні установки — тепловий насос, машина Стірлінга, вихрова трубка, гідропарова турбіна і установки прямого перетворення енергії) [1].

Сонячна енергетика — це використання енергії сонця для отримання електроенергії. Сонячна енергетика використовує поновлюване джерело енергії і в

перспективі може стати екологічно чистою, тобто такою, що не виробляє шкідливих відходів.

На сьогодні сонячна енергетика широко застосовується у випадках, коли малодоступність інших джерел енергії в сукупності з достатньою кількістю сонячного випромінювання виправдовує її економічно.

Слід також зазначити, що перспективи сонячної енергетики також зменшуються внаслідок глобального затемнення - антропогенного зменшення сонячного випромінювання, що доходить до поверхні Землі [2].

Вітер як джерело енергії є непрямою формою сонячної енергії, і тому належить до відновлюваних джерел енергії. Використання енергії вітру є одним із найдавніших відомих способів використання енергії із навколишнього середовища, і було відоме ще в давні часи. В останні роки енергія вітру все ширше використовується для одержання електроенергії. Щоб найкраще використати вітряну енергію, важливо враховувати добові та сезонні зміни вітру, розподіл швидкості вітру в залежності від висоти над поверхнею землі. [3].

Для роботи станцій альтернативних джерел енергії потрібно використовувати ефективну систему моніторингу альтернативних джерел. До таких систем моніторингу належать SCADA, WINDPRO та ін .

SCADA (supervisory control and data acquisition, диспетчерське управління і збір даних) - програмний пакет, призначений для розробки або забезпечення роботи в реальному часі систем збору, обробки, відображення та архівування інформації про об'єкт моніторингу або управління. SCADA може бути частиною системи екологічного моніторингу, наукового експерименту, автоматизації будівлі і т. д. SCADA-системи використовуються у всіх галузях господарства, де потрібно забезпечувати автоматичне керування технологічними процесами в режимі реального часу[4].

WINDPRO – це програмне забезпечення в якому основний модуль надає доступ до графічного інтерфейсу, який використовується для побудови проектів. Вся інформація зберігається в об'єктах, які розміщуються на карті. Вони можуть бути для вітрових турбін в об'єктах WTG, дані вимірювань в об'єктах METEO або висота контурів об'єктів відповідно. [5].

Висновки В результаті виконання досліджень нами було з'ясовано, що метрологічне забезпечення альтернативної енергії є важливою складовою для реалізації та впровадження гібридних систем альтернативних джерел енергії та їх моніторингу. Також було запропоновано для системи моніторингу джерел альтернативної енергії використовувати програмне забезпечення.

Ключові слова: альтернативна енергетика, гібридні системи, метрологічне забезпечення, системи моніторингу, програмне забезпечення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Рац Г.И., Мординова М.А. Развитие альтернативных источников энергии в решении глобальных энергетических проблем // Известия Иркутской государственной экономической академии. - – 2014. - №4. – С.132 – 136.
2. <http://www.iea.org/>
3. Оніпко О.Ф., Коробко Б.П., Мханюк В.М. Вітроенергетика та енергетична стратегія. – К.: УАН, Фенікс, 2011. – 168 с.
4. <http://bourabai.kz/dbt/scada.htm>
5. <http://www.emd.dk/>